

ส.ส. สาร

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

www.moe.go.th/websm

รวมพลังขับเคลื่อนการศึกษาไทย

ผลการดำเนินงานในช่วง ๓ เดือน (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๔๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ

นายวิจิตร ศรีสุวาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า จากการที่รัฐบาลบริหารประเทศมาช่วงระยะเวลาหนึ่งนั้น ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ การสร้างความสมานฉันท์ สันติวิธี การตระหนักและสำนึกในเรืองคุณค่าของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งรัฐบาลได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๖ ประการ คือ

๑. เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้
๒. ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภท
๓. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ
๔. กระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น
๖. พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายข้อ ๑ เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิธีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยให้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันทางการศึกษา

โดยที่ตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชน ให้มีค่านิยมในการนำคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา จึงมุ่งเน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม วัฒนธรรม คามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิธีชีวิตประชาธิปไตย และธรรมภิบาล โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในสังคม ด้วยการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

- ดำเนินการจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์การดำเนินงาน พร้อมการกำกับ ติดตาม ประเมินผล
- ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในทุกระดับและประเภทการศึกษา
- พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจัง เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง
- ดำเนินการสร้างเครือข่ายคุณธรรมใน ๑๗๔ เขตพื้นที่การศึกษา และในระดับสถานศึกษา เพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา
- แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดทิศทางในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย จัดทำข้อเสนอเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐบาล ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงาน เร่งรัดให้ทุกฝ่ายที่

เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับและนำไปปฏิบัติจริง พร้อมกำกับ ติดตามและ ประเมินผล สื่อสารข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างกระแสและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของ สังคม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

● การเพิ่มครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ครม. ได้ให้ความเห็นชอบ โครงการเพิ่มจำนวนครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ โดย ให้ความสำคัญกับกระทรวงศึกษาธิการถึงข้อสังเกตบางประการ เช่น พระที่สอนต้องมีการอบรม วิธีสอน และคุณสมบัติที่เหมาะสม และการจัดให้สอนในโรงเรียนต่างๆ โดยเฉพาะโรงเรียน วิถีพุทธ โรงเรียนที่ขาดครูและอยู่ในท้องถิ่นกันดารห่างไกล

นโยบายข้อ ๒ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้กว้างขวาง และทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกระดับ/ประเภท

การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและเพิ่มเงินอุดหนุนรายหัวให้พอเพียง รวมถึงขยายโอกาสการศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท ส่งผลต่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และ ประชาชนให้ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

การเพิ่มเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

● ครม. มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อนุมัติในหลักการให้ปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน และเพิ่มงบประมาณสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยให้ทยอยปรับเพิ่มให้เท่าค่าใช้จ่ายจริงภายใน ๓ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒ ซึ่งเป็นการอุดหนุนผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งของรัฐและเอกชน จำนวนประมาณ ๑๓ ล้านคน

● ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๒,๒๕๐.๑๖ ล้านบาท โดยเป็นเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๒,๕๒๗,๕๐๙ คน และเพื่อแก้ปัญหาการศึกษาที่โรงเรียนรับค่าใช้จ่ายต่อหัวไม่เพียงพอ (โรงเรียนขนาดเล็ก) จึงสนับสนุนงบประมาณเฉพาะในปี ๒๕๕๐ อีกจำนวน ๒๓๕.๗๗ ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๐๕.๙๓ ล้านบาท

● สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จะได้รับงบประมาณเพิ่มเติมจำนวน ๔,๕๒๕.๐๓ ล้านบาท ๔,๕๓๓.๕๐ ล้านบาท และ ๒,๖๒๕.๖๕ ล้านบาท ตามลำดับ

การจัดการศึกษาพิเศษเพื่อเด็กพิการ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อนุมัติในหลักการจัดสรรงบประมาณ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อเด็กพิการ จำนวน ๒๐๖,๕๕๖,๕๕๕ บาท ประกอบด้วย งบประมาณจ้างครู จำนวน ๓๓,๕๕๖,๖๕๕ บาท งบพัฒนาบุคลากร จำนวน ๔๖,๗๕๓,๕๐๐ บาท งบประมาณในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวง จำนวน ๖๕,๓๕๐,๐๐๐ บาท และงบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเฉพาะเด็กพิการ จำนวน ๖,๖๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กออทิสติกระดับรุนแรงและยากจนมากในทุกจังหวัด จำนวน ๕๐๐ คน กลุ่มเด็กพิการที่เรียนร่วม ในโรงเรียนทั่วไป จำนวน ๓๐,๐๐๐ คน และกลุ่มเด็กพิการและรุนแรงมาก พิการซ้ำซ้อน และที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ครอบครัวยากจน และจำเป็นต้องเรียนที่บ้าน จำนวน ๑,๕๒๐ คน

การรับนักเรียนชั้น ม.๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๐

จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัด สพฐ. ปีการศึกษา ๒๕๕๐ โดยแบ่งโรงเรียนที่รับนักเรียนชั้น ม.๑ เป็น ๒ ประเภท คือ โรงเรียน ทั่วไปที่รับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนทุกคน และโรงเรียนที่ได้รับความนิยมสูง กำหนดสัดส่วนการรับนักเรียนเป็น ๕๐ : ๕๐ (จับฉลากไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และ สอดคัดเลือกไม่เกินร้อยละ ๕๐)

การเปิดสอน ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เนื่องจากมีเด็กจำนวนหนึ่งที่จบ ม.ต้น หรือ ม.ปลาย แล้วไม่ได้เรียนต่อ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่ต้องการเรียนอาชีวะ และอยากเรียนจบแค่ ม.ปลาย และ ออกไปทำงาน จึงได้จัดทำทางเลือก ๓ ทางเลือก โดยจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. ในขณะที่เรียน ม.ปลาย ให้ลงทะเบียนเรียนสายอาชีพกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาในพื้นที่ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษากับอาชีวะ ในพื้นที่

๒. โรงเรียนมัธยมจัดหลักสูตรสายอาชีพผสมกับสายสามัญ เมื่อจบจะได้วุฒิ ม.ปลาย และเรียนเพิ่มวิชาอาชีวะ อีกประมาณ ๑ ภาคเรียน จะได้วุฒิ ปวช. ใช้เวลาเรียน ๓ ปีครึ่ง

๓. โรงเรียนมัธยมสอนหลักสูตรอาชีวะระดับ ปวช. แบบเบ็ดเสร็จ ในพื้นที่ที่ไม่มีวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้งของรัฐบาลและเอกชน

การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต

- จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง อาทิเช่น การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน จำนวน ๒๐๒,๓๐๗ คน
- จัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ โดยมีครูอาสาสมัครพื้นที่ปกติเป็นผู้รับผิดชอบ จัดกลุ่มเรียนแบบตัวต่อตัว เป็นกลุ่ม หรือแบ่งชั้นเรียน มีการดำเนินงานจัดการศึกษาได้ ๘๐,๖๓๙ คน
- จัดการศึกษาเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ มีจำนวนผู้ลงทะเบียน จำนวน ๓๘๙,๘๓๘ คน
- พัฒนาห้องสมุดมีชีวิต จำนวน ๘๐ แห่ง ให้ความสำคัญสมบูรณ์ โดยเน้นการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กองทุน กยศ. และ กวอ.)

- จัดกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้กู้ยืมค่าเล่าเรียนและค่าครองชีพ โดยจัดสรรให้เงินกู้ยืมไปแล้ว ๒,๖๘๒ ล้านบาท เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๓๗,๘๘๐.๘๘ ล้านบาท
- จัดกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต เพื่อเป็นทุนการศึกษา โดยจัดสรรให้เงินกู้ยืมไปแล้ว ๓๒๕,๐๐๐ คน เป็นเงิน ๘,๘๐๘ ล้านบาท

นโยบายข้อ ๓ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และแก้ปัญหาขาดแคลนครู ตลอดทั้งเร่งผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศ เป็นภารกิจสำคัญยิ่งของการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เพื่อเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ อันเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศสู่การแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างมีศักยภาพ บนพื้นฐานของความเป็นไทย มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

จัดตั้งศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ จำนวน ๔๘๓ ศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อิงเด็กปฐมวัย โดยอบรมผู้บริหารโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัย อบรมศึกษานิเทศก์ให้สามารถแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสถานศึกษาและครู ให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางสมองของเด็กปฐมวัย สถาบันอุดมศึกษากำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย จัดทำสื่อ กิจกรรม และคู่มือในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเด็กปฐมวัย อีกทั้งเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งสนับสนุน และร่วมมือกับศูนย์เด็กปฐมวัย

การพัฒนาการอาชีวศึกษา

ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายทั้งในประเภทวิชา และระยะเวลาความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน พัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อตอบสนอง ๑๓ อุตสาหกรรมหลัก โดยร่วมกับสถานประกอบการจัดทำมาตรฐานอาชีพ ๕ อาชีพ ในกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า เฟอร์นิเจอร์ไม้และเครื่องเรือน ยานยนต์ และชิ้นส่วน ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง เซรามิกและแก้ว อีกทั้งผลักดันมาตรฐานอาชีพระดับชาติ

การพัฒนาการอุดมศึกษา

- พัฒนาระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ (Admissions) แทนระบบ Entrance มีผู้สมัครทั้งสิ้น ๘๘,๘๘๘ คน ใน ๘๘๗ คณะ/ประเภทวิชา มีรหัสคณะ/ประเภทวิชา ให้ผู้สมัครเลือกได้ทั้งสิ้น ๒,๘๘๒ รหัส

- ส่งเสริมคุณภาพการอุดมศึกษาสู่สากล โดยส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ ๗ ศูนย์ จำนวนเป็นปริญญาเอก ๑๖๐ คน ปริญญาโท ๑,๒๘๗ คน ปริญญาตรี ๓,๘๐๒ คน

การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

ดำเนินการลงทะเบียนผู้มีปัญหาหนี้สิน ๑๓๐,๒๐๗ คน และได้รับการแก้ไข ปัญหาไปแล้ว ๗๐% จำนวน ๙๐,๘๘๒ คน และจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน เพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู

เงินค่าวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็น ๔ ระดับ คือ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และเชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงบประมาณเห็นชอบให้จ่ายเงินวิทยฐานะ ๑๐๔.๕๐๔ ล้านบาท ให้แก่ครูชำนาญการและชำนาญการพิเศษที่เกษียณอายุราชการปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๓๗๒ ราย และในปี ๒๕๕๑ จำนวน ๓๕๔, ๖๓๔ ราย เป็นเงิน ๒๖,๕๐๓.๖๒๗,๐๐๐ บาท
- กำหนดกรอบอัตราค่าจ้าง เพื่อแต่งตั้งตำแหน่ง จัดคนเข้าตำแหน่งในเขตพื้นที่ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ตำแหน่ง
- การประเมินเชิงประจักษ์เข้าสู่วิทยฐานะของอาจารย์ ๓ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

คุรุสภาได้พิจารณาและอนุมัติออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจากการขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ๗๑๐,๑๒๔ ราย ออกให้ได้ ๖๓๓,๕๔๒ ราย

โครงการครูสหกิจ

สืบเนื่องจากหลักสูตรใหม่ของการผลิตครู ๕ ปี ต้องมีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปี กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำโครงการครูสหกิจขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู โดยให้ผู้ที่อยู่ในหลักสูตรใหม่ดังกล่าวเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ จากการสำรวจพบว่า มีผู้อยู่ในหลักสูตรใหม่ที่ต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน ๕,๐๐๐ คน ซึ่งครูสหกิจจะต้องเข้าไปสอนในโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดว่าเป็นโรงเรียนที่ขาดแคลนครู โดยได้เบี่ยเลี้ยง ๓,๐๐๐ บาทต่อสัปดาห์ และจะเริ่มดำเนินการนำร่องภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ใช้งบประมาณจำนวน ๑๓๐ ล้านบาท และใช้งบประมาณจำนวน ๒๕๐ ล้านบาท ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

การจัดสวัสดิการให้แก่ครู

จัดสวัสดิการด้านฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษา (ข.พ.ค.) ๑,๐๐๔ รายๆ ละ ๖๕๐,๐๐๐ บาท และคู่สมรส (ข.พ.ส.) ๕๐๗ รายๆ ละ ๓๒๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ได้จัดสวัสดิการเงินกู้ ข.พ.ค. รายละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๐,๑๕๓ คน เป็นเงิน ๔,๒๒๔ ล้านบาท ให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบอุทกภัย ใน ๔ จังหวัด จำนวน ๑,๒๒๐ ราย เป็นเงินเกือบ ๒ ล้านบาท

การผลิตบัณฑิตสาขาขาดแคลน

- สสวท. ดำเนินการส่งเสริมและเพิ่มทุนศักยภาพนักเรียน โดยให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก ในประเทศ ๑,๔๓๒ ทุน ปี ๒๕๕๔ มีผู้สำเร็จการศึกษา ๕๗๔ คน
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดทำหลักสูตรปริญญาตรีเทคโนโลยี ใน ๑๐ สาขาวิชา โดยมีสถานศึกษาเข้าร่วม ๑๒ แห่ง

การพัฒนาครูสอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา

ดำเนินการสำรวจครู โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ ครูที่สอนตรงวุฒิการศึกษา ครูที่สอนไม่ตรงวุฒิการศึกษา และครูที่จะต้องเพิ่มเติมเนื้อหาสาระในการสอน มีระบบประเมินผลครูที่ได้รับการพัฒนา โดยการเพิ่มวุฒิการศึกษาให้ พร้อมทั้งจ่ายค่าตอบแทน ที่เรียกว่า ค่าวิทยพัฒน์ หรือค่าวิชาให้แก่ครูที่ได้รับการพัฒนา นอกจากนี้ จะพัฒนาครูที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลาง และกระจายศูนย์กลางเหล่านี้ให้อยู่ใกล้ตัวครู ดำเนินการสอนในวันเสาร์

การสำรวจโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากการประเมินโรงเรียนรอบแรกโดย สมศ. พบว่า มีโรงเรียนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือโรงเรียนที่พอใช้ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ โรงเรียน ซึ่งขณะนี้ได้จำแนกโรงเรียนในเขตพื้นที่สำรวจ ออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่โรงเรียนต่ำกว่ามาตรฐานมาก และกลุ่มที่ต้องปรับปรุงโรงเรียนแต่มีมาตรฐานไม่ต่ำมาก เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานขั้นต่ำทั้งประเทศ โดยให้ความช่วยเหลือเรื่องงบประมาณ และอีกส่วนหนึ่งใช้วิธีสมัครขอรับบริจาค ซึ่งเป็นการยกระดับโรงเรียนต่ำขึ้นมา

นโยบายข้อ ๔ การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานการศึกษา ในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ การเร่งผลักดันการกระจายอำนาจและสร้างความเข้มแข็งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่ง ครม. มีมติเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

- จัดทำโครงการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ เป็นการเตรียมความพร้อมให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีเป้าหมายการอบรม

๐๕.๐๕๔ คน ได้จัดทำหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารและครู จำนวน ๒ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหาร มีเป้าหมายการอบรมจำนวน ๔,๒๔๓ คน ได้แก่ ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้บริหารสถานศึกษา โดยคัดเลือกสถานศึกษานำร่องที่มีความพร้อม จำนวน ๖๐๐ โรงเรียน หลักสูตรการพัฒนาครูและศึกษานิเทศก์ ครูโรงเรียนเอกชนและคูการศึกษาพิเศษ มีเป้าหมายการอบรม ๔,๔๕๐ คน นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอบรมสำหรับผู้ฝึกอบรม (The Trainer) โดยคัดเลือกจากเขตพื้นที่การศึกษาและมหาวิทยาลัย มีเป้าหมายการอบรม จำนวน ๔๔๔ คน ขณะนี้ได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและคู่มือต่างๆ เรียบร้อยแล้ว

- การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ และมีความคล่องตัวในระบบกระจายอำนาจ โดยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาแปรญัตติของคณะกรรมาธิการ ได้แก่

- ร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๓ ฉบับ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร
- ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นโยบายข้อ ๕ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น

การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการร่วมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่
 ๑. กำหนดมาตรฐานภาครัฐที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนภาคเอกชนให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด (จาก ๑๔% เพิ่มเป็น ๒๕%)
 ๒. สนับสนุนด้านการเงินแก่สถานศึกษาเอกชนให้เหมาะสมและเป็นธรรม
 ๓. ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีและให้สิทธิประโยชน์แก่สถานศึกษาเอกชน
 ๔. ส่งเสริมให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
 ๕. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาเอกชน

- ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการศึกษาทุกระดับ

- การถ่ายโอนสถานศึกษา ในปี ๒๕๔๔ ได้ถ่ายโอนให้ อบต. ไปแล้ว จำนวน ๔๖ โรงเรียน และในปี ๒๕๕๐ มีสถานศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นขอรับการประเมินความพร้อม จำนวน ๙๔ โรงเรียน

- ส่วนปัญหาเรื่องการถ่ายโอนสถานศึกษาให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุว่าการถ่ายโอนทำให้โรงเรียนเหล่านี้เสียสถานภาพการเป็นนิติบุคคล และครูจะเสียสถานภาพการเป็นข้าราชการ ไปเป็นพนักงานหรือข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการจึงประสานร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยใช้รูปแบบของสหกิจ คือ จัดการศึกษา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่ต้องมีการถ่ายโอนสถานศึกษา

นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครได้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาภาคบังคับ ๔ ปี ทั้งในรูปแบบของการจับคู่โรงเรียนที่มีคุณภาพ หรือเป็นโรงเรียนที่เลี้ยงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละพื้นที่เข้ากับโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปี ๒๕๕๐ สามารถรองรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่จับคู่กัน ๒.๖ ได้ประมาณ ๔,๐๐๐ คน และขยายห้องเรียน ทำให้สามารถรับเพิ่มได้อีกประมาณ ๔๕๐ คน ส่วนปี ๒๕๕๑ จะมีทั้งเพิ่มห้องเรียนและก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม ทำให้รับเพิ่มได้อีกประมาณ ๑,๔๕๐ คน เป็นอย่างน้อย และบางพื้นที่ที่คาดว่าจะต้องการห้องเรียน หรือโรงเรียนเพิ่มขึ้น คือ บริเวณรอบสนามบินสุวรรณภูมิ จะได้หารือกับการเคหะแห่งชาติในเรื่องการเตรียมความพร้อมพื้นที่และการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

- การเพิ่มเงินเดือนครูเอกชน ร้อยละ ๕ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ใช้งบกลาง จำนวน ๓๖๔,๐๔๒,๕๑๔ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ตั้งเป็นงบประมาณ ๓๕๗,๙๘๓,๒๐๐ บาท รวม ๗๒๒,๐๒๕,๗๑๔ บาท ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จะมีผลต่อครูเอกชนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน

นโยบายข้อ ๖ การพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการบูรณาการการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และมีสัมพันธภาพในการดำเนินชีวิต มีการดำเนินงาน ดังนี้

- กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาและเสริมทักษะเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับสำนักประสานงานนโยบายการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและกีฬา ศอ.บต. โดยพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการระดับประถมศึกษา ๑๐๐ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ๔๒ โรงเรียน

- พัฒนาการจัดการเรียนรู้ระบบสองภาษา (ไทย-มลายู) มีการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น นำร่องโดยนำหลักการการสอนสองภาษาของ UNESCO มาประยุกต์ ใช้ภาษามลายูถิ่นเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ภาษาไทย เป็นการฟังและพูดในระดับปฐมวัย

- ศึกษาดูงานพืชสวนโลก เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนให้มีความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข นำเยาวชนจาก ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา และสตูล มาทัศนศึกษาดูงานมทอกรมพืชสวนโลก และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ๔ วัน โดยมีนักเรียนจากโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพให้การต้อนรับและร่วมกิจกรรมด้วย

- โครงการรณรงค์ให้น้องชายได้ฯ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนทักษะด้านวิทยาศาสตร์ ภาษา เป็นต้น ซึ่งเป็นการสอนเสริมวิชาสามัญให้ความรู้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๖ เพื่อเพิ่มความพร้อมในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

- กรมฯ ให้ความเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการค่ายเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่โลกการเรียนรู้ โครงการสภาวีเยาวชน โครงการบัณฑิตรักถิ่น และโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการศึกษาระหว่างผู้สอนอิสลามศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓๐๐ คน โดยจะเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๐

- การจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕ แห่ง ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และสงขลา เพื่อจัดการศึกษาให้เด็กด้อยโอกาส เด็กกำพร้าจากภัยพิบัติ และการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนปลาย

- การจ่ายเงินพิเศษให้ครูอัตราจ้าง ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอ ในจังหวัดสงขลา จำนวน ๓,๖๔๔ คน คนละ ๑,๐๐๐ บาท มีผลย้อนหลังตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

- ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคาดแคลนครู โดยขอปรับอัตราจ้างครูรายเดือน เป็นพนักงานราชการของสถานศึกษา ขณะนี้ดำเนินการในสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๑,๖๓๕ อัตรา และขออัตราเกษียณคืน ๑๐๐%

- การเพิ่มเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นใน ๓ จังหวัด คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส จังหวัดละ ๑ เขต เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัว

- ให้มี อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเฉพาะกิจควบคุมดูแลการบริหารงานบุคคลในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

- การปรับปรุงหลักสูตรขั้นพื้นฐาน โดยบูรณาการวิชาศาสนา วิชาสามัญและวิชาชีพ

- เร่งรัดพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการทั้งปริมาณและคุณภาพ

การดำเนินงานในช่วง ๓ เดือนของรัฐบาล (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๔๔) กระทรวงศึกษาธิการได้รับการสนับสนุนจากคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นอย่างดี โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๒๔๒,๒๕๔ ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๕๖,๖๖๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๒ ช่วยให้มั่นใจได้ว่า นโยบายและเป้าหมายที่กำหนด จะได้รับการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

ดำรง สิมารักษ์ หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ผู้จัดทำ

นวรรตน์ รามสุด บัลลังก์ โรหิตเสถียร นงศิริณี โมลิกะ

บรรณาธิการ

นงศิริณี โมลิกะ

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าของ

โทร. ๐๒-๒๕๑-๗๘๕๔, ๐๒-๒๕๐-๑๓๑๘ โทรสาร ๐๒-๒๕๐-๑๓๑๘